

ETS 159

TERRITORIAALSETE KOGUKONDADE JA VÕIMUORGANITE VAHELISE PIIRIÜLESE KOOSTÖÖ EUROOPA RAAMKONVENTSIOONI LISAPROTOKOLL

Koostatud 9. novembril 1995. a Strasbourgis

Käesolevale territoriaalsete kogukondade ja võimuorganite vahelise piiriülese koostöö Euroopa raamkonventsiooni (edaspidi "raamkonventsioon") lisaprotokollile allakirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, kinnitades piirialade territoriaalsete kogukondade ja võimuorganite vahelise piiriülese koostöö tähtsust; olles otsustanud astuda edasisi samme kindlustamaks territoriaalsete kogukondade ja võimuorganite vahelist koostööd; soovides hõlbustada ja arendada piirialadel paiknevate territoriaalsete kogukondade ja võimuorganite vahelist piiriülest koostööd; tunnistades vajadust kohandada raamkonventsioon Euroopa tegelikule olukorrale; arvestades, et oleks vaja täiendada raamkonventsiooni, selleks et tugevdada territoriaalsete kogukondade ja võimuorganite vahelist piiriülest koostööd; pidades silmas Euroopa kohaliku omavalitsuse hartat; pidades silmas deklaratsiooni piiriülese koostöö kohta Euroopas, mille tegi ministrite komitee Euroopa Nõukogu 40. aastapäeva puhul ja milles muu hulgas kutsuti üles jätkama tegevust mis tahes tõkete kõrvaldamiseks, olgu need halduslikud, õiguslikud, poliitilised või psühholoogilised tõkked, mis võivad takistada piiriüleste projektide arengut, on kokku leppinud järgmistes lisasätetes.

Artikkel 1

1. Iga osalisriik tunnustab ja austab oma jurisdiktsiooni all olevate ning raamkonventsiooni artiklites 1 ja 2 osutatud territoriaalsete kogukondade ja võimuorganite õigust sõlmida teiste riikide sama pädevusega territoriaalsete kogukondade ja võimuorganitega piiriülese koostöö lepinguid nende põhimäärusega kehtestatud korras ja kooskõlas siseriikliku õigusega ning järgides asjaomase osalisriigi rahvusvahelisi kohustusi.
2. Piiriülese koostöö leping paneb kohustusi üksnes selle sõlminud territoriaalsetele kogukondadele või võimuorganitele.

Artikkel 2

Piiriülese koostöö lepingu raames tehtud ühisotsuseid rakendavad territoriaalsed kogukonnad ja võimuorganid oma riigi õigussüsteemi piires ja kooskõlas siseriikliku õigusega. Selliselt rakendatud otsused loetakse samasugust õigusjõudu ja tagajärgi omavaks kui on kõnealuste kogukondade või võimuorganite aktidel vastavalt oma riigi õigussüsteemile.

Artikkel 3

Territoriaalsete kogukondade või võimuorganite sõlmitud piiriülese koostöö lepinguga võib asutada piiriülese koostöö asutuse, mis võib olla või mitte olla juriidiline isik. Leping täpsustab, arvestades asutusele määratud kohustusi ja järgides siseriiklikku õigust, kas kõnealust asutust tuleb lepingu sõlminud territoriaalsete kogukondade või võimuorganite siseriiklikus õigussüsteemis pidada avalik-õiguslikuks või eraõiguslikuks üksuseks.

Artikkel 4

1. Kui piiriülese koostöö asutus on juriidiline isik, on sellise juriidilise isiku olemus määratletud nimetatud asutuse asukohariigi seadustega. Teised osalisriigid, kelle territoriaalsed kogukonnad või võimuorganid on vastava piiriülese koostöö lepingu osalised, tunnustavad kõnealust asutust juriidilise isikuna vastavalt oma siseriiklikule õigusele.
2. Piiriülese koostöö asutus täidab talle territoriaalsete kogukondade või võimuorganite poolt määratud kohustusi kooskõlas oma eesmärgiga ja tema suhtes kehtivas siseriiklikus õiguses ettenähtud viisil. Seega:
 - a) piiriülese koostöö asutuse tegevus on reguleeritud tema põhimääruse ja asukohariigi õigusega;
 - b) piiriülese koostöö asutus ei ole siiski volitatud võtma vastu üldkohaldatavaid akte või akte, mis võivad mõjutada üksikisikute õigusi või vabadusi;

- c) piiriülese koostöö asutust rahastatakse territoriaalse kogukonna või võimuorgani eelarvest. Kõnealune asutus ei ole volitatud kehtestama fiskaalseid makse. Sobival juhul võib ta saada tasu territoriaalsetele kogukondadele või võimuorganitele, kasutajatele või kolmandatele isikutele osutatud teenuste eest;
- d) piiriülese koostöö asutus koostab eeldatava aastaelarve ja lõpliku bilansi, mille kinnitavad lepingus osalevatest territoriaalsetest kogukondadest või võimuorganitest sõltumatud audiitorid.

Artikkel 5

1. Kui osalisriikide siseriiklik õigus seda lubab, võivad nad otsustada, et piiriülese koostöö asutus on avalik-õiguslik üksus ning et iga osalisriigi õigussüsteemis on kõnealuse asutuse aktidel samasugune õigusjõud ja samasugused tagajärjed nagu siis, kui nimetatud aktid oleks vastu võtnud lepingu sõlminud territoriaalsed kogukonnad või võimuorganid.
2. Lepinguga võib siiski ette näha, et selliseid akte täidavad lepingu sõlminud territoriaalsed kogukonnad või võimuorganid, eriti juhul, kui kõnealused aktid võivad mõjutada üksikisikute õigusi, vabadusi ja huve. Lisaks võib iga osalisriik ette näha, et piiriülese koostöö asutusele ei või anda üldisi volitusi ning ta ei või vastu võtta üldkohaldatavaid akte.

Artikkel 6

1. Piiriülese koostöö lepingu alusel vastuvõetavad territoriaalsete kogukondade või võimuorganite aktid alluvad samasugusele kontrollile, nagu iga osalisriigi õigus näeb ette lepingu sõlminud territoriaalsete kogukondade või võimuorganite kõigi aktide suhtes.
2. Lepinguga alusel asutatud piiriülese koostöö asutuse aktid alluvad kõnealuse asutuse asukohariigi õiguses ettenähtud kontrollile, pidades silmas ka teiste riikide territoriaalsete kogukondade või võimuorganite huve. Piiriülese koostöö asutus täidab nende riikide ametiasutuste informatsioonipalved, kuhu kuuluvad vastavad territoriaalsed kogukonnad või võimuorganid. Osalisriikide kontrolliorganid otsivad asjakohaseid koordineerimis- ja informeerimisvahendeid.
3. Artikli 5 lõikes 1 nimetatud asutuse vastuvõetud aktid alluvad samasugusele kontrollile, nagu iga osalisriigi õigus näeb ette lepingu sõlminud territoriaalsete kogukondade või võimuorganite kõigi aktide suhtes.

Artikkel 7

Kõik piiriülese koostöö tegevusest tulenevad vaidlused antakse rahvusvahelise õiguse või rahvusvahelise lepingu alusel pädevasse kohtusse.

Artikkel 8

1. Iga osalisriik teatab käesolevale protokollile allakirjutamise ajal või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja hoiuleandmise ajal, kas ta kohaldab artiklite 4 ja 5 sätteid või ainult ühe kõnealuse artikli sätteid.
2. Seda deklaratsiooni võib hiljem millal tahes muuta.

Artikkel 10

1. Käesolev protokoll on avatud allakirjutamiseks raamkonventsioonile allakirjutanud riikidele, kes võivad väljendada oma nõusolekut olla protokolliga seotud kas:
 - a) allakirjutamisega ilma ratifitseerimise, vastuvõtmise või kinnitamiseta või
 - b) allakirjutamisega koos hilisema ratifitseerimise, vastuvõtmise või kinnitamisega.
2. Euroopa Nõukogu liikmesriik ei või käesolevale protokollile alla kirjutada ilma ratifitseerimise, vastuvõtmise või kinnitamiseta ega anda hoiule ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja, kui ta ei ole andnud hoiule või ei anna samal ajal hoiule raamkonventsiooni ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja.
3. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskiri antakse hoiule Euroopa Nõukogu peasekretäri kätte.

Artikkel 11

1. Käesolev protokoll jõustub pärast kolme kuu möödumist päevast, millal neli Euroopa Nõukogu liikmesriiki on vastavalt artikli 10 sätetele väljendanud oma nõusolekut olla protokolliga seotud.
2. Iga liikmesriigi suhtes, kes edaspidi väljendab oma nõusolekut olla protokolliga seotud, jõustub käesolev protokoll pärast kolme kuu möödumist ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiskirja hoiuleandmise päevast.

Artikkel 12

1. Pärast käesoleva protokolliga jõustumist võib sellega ühineda iga raamkonventsiooniga ühinenud riik.
2. Ühinemine toimub ühinemiskirja hoiuleandmisega Euroopa Nõukogu peasekretäri kätte ning jõustub kolme kuu möödumisel ühinemiskirja hoiuleandmise päevast.

Artikkel 13

1. Iga osalisriik võib käesoleva protokolliga millal tahes denonsseerida, teatades sellest Euroopa Nõukogu peasekretärile.
2. Denonsseerimine jõustub kuue kuu möödumisel päevast, mil peasekretär sellise teate kätte sai.

Artikkel 14

Euroopa Nõukogu peasekretär teatab Euroopa Nõukogu liikmesriikidele ja kõigile käesoleva protokolliga ühinenud riikidele:

- a) igast osalisriikide vastavalt artiklile 8 esitatud deklaratsioonist;
- b) igast allakirjutamisest;
- c) igast ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja hoiuleandmisest;
- d) igast käesoleva protokolliga jõustumise kuupäevast vastavalt artiklitele 11 ja 12;
- e) igast muust käesoleva protokolliga seotud aktist või teatest.

Selle tõenduseks on nõuetekohaselt volitatud esindajad käesolevale protokollile alla kirjutanud.

Sõlmitud Strasbourg'is 9. novembril 1995. aastal inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris, mis antakse hoiule Euroopa Nõukogu arhiivi, kusjuures mõlemad tekstid on võrdselt autentseks. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab igale Euroopa Nõukogu liikmesriigile ja igale käesoleva protokolliga ühinema kutsutud riigile selle dokumendi kinnitatud koopia.